

er Tale om, blev truffet. S det Mindste tror jeg nok at kunne sige, at naar man ser hen til det øvrige Land, er det ikke Halvdelen af samtlige Justitsfager, der gaa gennem Overretten op til Høiesteret; de gaa ikke videre end til Overretten, og hvis det samme Forhold bliver Tilfældet for Bornholms Bedkommende, vil der altsaa spares paa Delinkventomkostningerne ved den her i Lovforslaget foreslaaede Foranstaltning i Stedet for at tabes. Det er ogsaa klart, at noget Dignende maa gjælde med Hensyn til Baretægtsfængslets Længde. Ja, hvis man gaar ud fra, at alle Sager skulle op til Høiesteret, saa er det sandt, saa forlægges Baretægtsfængslet, naar Overretten skydes imellem, men ellers vil Baretægtsfængslet blive kortere, end naar Sagen appelleres umiddelbart til Høiesteret. Jeg kunde tænke mig en anden Grund, som ikke anføres af Udvalgets Flertal, for at modsætte sig dette Lovforslag, og det er egentlig en Grund, som vilde have min Sympathi i større Grad end de andre Grunde; thi disse andre Grunde ere efter min Formening fuldstændig uholdbare. Jeg kunde tænke mig den Grund, at man i det Hele vilde foretrække at have 2 Instanser i Stedet for 3. Ellers kan jeg ikke indse, hvorfor Bornholm skal have et saadant Privilegium fremfor det øvrige Land, at det skulde have 2 Instanser, medens det øvrige Land maa have 3. Jeg ser ikke nogen Grund dertil, efter at de Forhold, som ved Narhundredets Begyndelse førte til at stille Bornholm paa en særlig Maade i denne Henseende, ere forandrede. Hovedhensynet ved denne Sags Afgjørelse maa jo være, hvad man maa anse for det Bedste, det Hensigtsmæssigste, det mest Betryggende i Retning af en omhyggelig og retfærdig Afgjørelse af bornholmste Justitsfager. Nu tør jeg vel forudsætte, at man vil antage, at naar Høiesteret ikke blot paa Opfordring udtaler sig om dette Spørgsmaal, men tager Initiativet til at sætte denne Sag i Bevægelse, saa har Høiesteret kun været ledet og har kun kunnet være ledet af, hvad den ansaa for at være det Bedste for Sagernes Behandling, og lige overfor denne Formening, der, som sagt, er støttet paa Erfaring i den Slags Sager, forekommer det mig, at en Løs Formening og Formodning om, at det Hele maatte kunne klares derved, at man indskræpede alle Bedkommende, at Høiesteretsadvokaterne kunne forlange nye Oplysninger, unegetlig ikke vilde kunne have Meget at betyde. Men dertil kommer, at den Udvei, som Udvalget har foreslaaet, efter min Formening er værre end slet Intet at gjøre. Jeg ser meget

hellere, at man lader Sagen falde, at man negter Sagen Overgang til 2den Behandling eller ved 3die Behandling forkaster Lovforslaget, end at man gaar den Vej, som er foreslaaet gennem Forslaget til en motiveret Dagsorden. Thi det er efter min Formening ingen Udvei og kan give Anledning til store Misforstaaelser. Have Advokaterne ved Høiesteret nu for Tiden Ret til at kræve af Forhørsdommerne paa Bornholm og andre Steder, at disse Forhørsdommere skulle efterkomme deres Instrux om nye Forhørs Optagelse, og gjøre det paa den Maade, som de forlange, behøves der jo ingen Udtalelse. Men have de ikke en saadan Ret, kan jeg ikke se, hvorledes en ministeriel Tilkjendegivelse skulde kunne forandre den Ting. Er det stemmende med vor kriminalprocessuelle Lovgivning, at Advokaterne kunne opfordre til at optage nye Forhør og give Anvisninger og Vink, medens de ikke kunne foreskrive Forhørsdommerne, hvorledes de skulle bære sig ad, ere vore nuværende kriminalprocessuelle Regler saaledes, kan en ministeriel Tilkjendegivelse ikke forandre dem. Derfor det maatte forholde sig saaledes, at en Underrettsdommer, naar han faaer Opfordring fra en Høiesteretsagsfører til at optage nye Forhør paa ny Maade, skal kunne sige: Ja, det og det vil jeg gjøre, det finder jeg rigtigt, men det og det vil jeg ikke gjøre, det finder jeg ikke rigtigt, saa er det kun en overordnet Domstol, som kan omstøde denne Underrettsdommerens Afgjørelse, saa kan ingen ministeriel Tilkjendegivelse forandre den Ting. Er det Underdommerens Pligt at efterkomme Sagsførernes Rekvissioner, saa er al Tilkjendegivelse overflødig; er det derimod ikke deres Pligt, er den kriminalprocessuelle Regel anderledes nu, saa vil det være urigtigt at komme med en ministeriel Tilkjendegivelse, og den vil ikke nytte noget. Domstolens Tilstand er saa selvstændig her i Landet, at en Domstol, en Ret, en Dommer ma kanne, naar den anser det for rigtigt, søgte ogsaa en ministeriel Tilkjendegivelse til Side; han behøver ikke at respektere den, naar den efter hans Overbevisning strider mod Lov og Ret. Altsaa: denne Dagsorden er enten ganske overflødig, eller ogsaa er den uhensigtsmæssig og urigtig. Efter min Mening skulde man ikke røre for stærkt ved dette Punkt. Saaledes som Forholdet har udviklet sig, stiller Sagen sig saaledes, at medens det i Overrettsfager vel aldrig sker, at en Overrettsagsfører finder sig foranlediget til at henvende sig til en Underdommer eller Forhørsdommer for at forlange nye Oplysninger, men indskrænker sig til at gjøre sine Indstillinger og Bemærkninger til Overretten,